1853. Nº [illegible]

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 26 April.

Besturen en Administratien.

De Burgemeester en Wethouders van Middelburg doen te weten,

Dat door den Raad dier Gemeente, in zijne vergadering van den 6 October 1852, is vastgesteld, en in die van 16 Maart 1853 nader gewijzigd, de volgende

Plaatselijke Verordening op het houden van Verlotingen ter waarde van minder dan een honderd Gulden.

[illegible] het aanleggen en houden van Verlotingen [illegible] beneden de waarde van één honderd Gulden, wordt eene schriftelijke vergunning van Burgemeester en Wethouders vereischt.

Art. 2. Tot het bekomen van zoodanige vergunning, zal de ondernemer of aanlegger zich, ten minste tien dagen vóór het houden derzelve Verloting, aan Heeren Burgemeester en Wethouders moeten wenden, met een schriftelijk verzoek, houdende bovendien opgave:

1. van den dag, het uur en de plaats, op welke de Verloting zal gehouden worden;
2. van den aard, het getal en de waarde der te verloten voorwerpen;
3. van den prijs en het getal der loten;
4. van de wijze op welke de Verloting zal plaats hebben.

Art. 3. Indien het verzoek wordt toegestaan, zal een bewijs der vergunning aan den ondernemer worden uitgereikt, met invoeging van zoodanige nadere bepalingen, als Heeren Burgemeester en Wethouders, in het belang der goede orde en ter voorkoming van misbruik, zullen noodig achten.

Art. 4. Bij de vergunning tot het houden eener Verloting, zal t[illegible] kunnen bepaald worden, dat daarbij een Ambtenaar v[illegible] zal moeten tegenwoordig zijn.

Art. 5. Er zullen geene doorloopende vergunningen tot het houden van Verlotingen worden verleend.

Art. 6. Het aanleggen of houden eener Verloting, zonder vergunning; het niet nakomen der bepalingen, bij eene vergunning gevoegd, of het niet toelaten van de Ambtenaren van Policie, wanneer de Verloting ten hunnen overstaan moet plaats hebben, zullen gestraft worden met eene boete van tien tot vijf-en-twintig Gulden, en eene gevangenzetting van één tot drie dagen, te zamen of afzonderlijk.

Art. 7. Die in zijne woning of op zijnen grond eene Verloting toelaat, zonder te kunnen bewijzen dat de vereischte magtiging daarvoor verleend is, zal gestraft worden met de straf, bij Art. 6 bepaald.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van Zeeland, volgens hun berigt van 30 Maart 1853, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort, den 8 April 1853.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRYPSKERKE.
De Secretaris,
M. F. LANTSHEER.

RAPEN VAN EIJEREN VAN WILD GEVOGELTE.

De Burgemeester en Wethouders van Middelburg;

Gelet op het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten, van den 31 October 1845, no. 6 (Provinciaal Blad no. 110);

Herinneren de Ingezetenen dezer Gemeente, overeenkomstig de daarin voorkomende aanschrijving, aan de bepalingen van het Provinciaal Reglement, van den 5 Julij 1845, zijnde van den volgenden inhoud:

„Art. 1. Het zoeken of rapen van Eijeren van Eendvogels, Kievitten en ander wild Gevogelte zal jaarlijks met den 30 April moeten worden gestaakt; na dat tijdstip zal zulks, anders dan op eigen of gehuurden grond, in Weiden, Velden, Duinvalleijen, Zeeduinen of Moerassen, verboden zijn.

„Art. 2. De overtreding van dit vorbod zal worden gestraft met eene Geldboete van drie Gulden.

„Wanneer de overtreder, binnen den tijd van 12 maanden na de eerste bekeuring, dezelfde overtreding andermaal begaat, zal hij door den Regter veroordeeld worden, hetzij tot het dubbel der bedreigde Geldboete, hetzij tot eene Gevangenisstraf van drie tot zes dagen.

„Art. 3. Bij de Vonnissen, waarbij Geldboeten worden opgelegd, zullen de overtreders tevens verwezen worden in eene Gevangenisstraf van één dag, voor het geval dat zij bevonden worden onvermogend te zijn om de hun opgelegde Boete te voldoen.

„Art. 4. Tot het constateren der overtredingen worden, behalve de Hoofden der Plaatselijke Besturen, de Commissarissen en Agenten van Policie en de Veldwachters, ook bevoegd verklaard de Opzieners der Jagt. Van de overtredingen zal Proces-Verbaal moeten worden opgemaakt, hetwelk ter vervolging zal moeten worden gezonden aan den Ambtenaar, belast met de waarneming van het Openbaar Ministerie bij het betrokken Kantongeregt."

MIDDELBURG, den 22 April 1853.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRYPSKERKE.
De Secretaris,
M. F. LANTSHEER.

WERING VAN SCHADELIJK GEVOGELTE.

De Burgemeester en Wethouders van Middelburg;

Gelet op het Provinciaal Reglement op de wering van schadelijk Gevogelte, van den 13 October 1820;

Gezien de Artikelen 38 § 4 en 66 § 3 van het Reglement van Algemeene Plaatselijke Policie;

Waarschuwen bij dezen de Ingezetenen, dat op Maandag den 2 Mei aanstaande, en volgende dagen, van wege het Plaatselijk Bestuur, eene Schouwing zal gedaan worden op de wering der Nesten van Eksters, Kraaijen, Vlaamsche Gaaijen, Kouwen of Woudduiven; welke Schouwing den eersten Zaturdag van elke der maanden Junij, Julij en Augustus zal worden herhaald.

Wordende mitsdien een ieder aangemaand, om, voor zoo veel hem aangaat, te zorgen, dat genoemde Nesten zijn geweerd, ten einde, bij nalatigheid, niet te vervallen in de Boeten en Straffen, daartegen vastgesteld.

MIDDELBURG, den 22 April 1853.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRYPSKERKE.
De Secretaris,
M. F. LANTSHEER.

FONDS VOOR DE GEWAPENDE DIENST in de Nederlanden.

De **Jaarlijksche Collecte**, ten behoeve van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden, zal in deze Gemeente plaats hebben op Woensdag den 27 April, des namiddags tusschen 3 en 5 ure.

Op den goeden uitslag der inzameling wordt bijzonder prijs gesteld, vooral ook ten einde daardoor, zoo mogelijk, al de Infirmen, die in 1815 voor 's Lands onafhankelijkheid hebben gestreden, onder het getal der gegratificeerden op te nemen.

Voor hen, die belang stellen in deze belangrijke en menschlievende Vaderlandsche Instelling, zijn bij de Uitgevers dezer Courant gratis verkrijgbaar gesteld exemplaren van het Verslag van het verhandelde op de Algemeene Vergadering van het Hoofd-Bestuur en de Afgevaardigden der Districts-Commissien van het Fonds, gehouden te Amsterdam, den 28 Julij 1852.

HONGARYE.

Sedert de laatste opgave is met dankzegging ontvangen, ten behoeve der verdrukte geloofsgenooten in Hongarye: bij Ds. van Deinse, 8 April *f* 2—; 10 dezer coll. voorm. Oostk. *f* —50; 12 dezer, coll. av. Koork. *f* 2—; bij Ds. Snouck Hurgronje, 10 dezer, coll. voorm. Koork. *f* 2,50; bij Ds. Hentzepeter, 7 dezer, van J. P. E. *f* 1,50.

Deze som, uitmakende met de vroeger geannonceerde gelden een bedrag van *f* 232,27½, is in het begin dezer week aan de Godgeleerde faculteit der Utrechtsche Hoogeschool overgemaakt.

MIDDELBURG, 22 April 1853.

Uit naam van Predik. der Nederd. Herv. Gemeente,
J. J. v. DEINSE.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, 25 April.

De op den 23 dezer geveilde meekrap is gedeeltelijk tot goede prijzen verkocht. Na de veiling werden nog onderscheidene kavelingen tot den opgehouden prijs afgedaan.

— In het stuk, door den raad van ministers den 16 dezer aan den koning gerigt, en door den minister van oorlog in de zitting van woensdag aan de tweede kamer medegedeeld, wordt gewaagd van een voorstel, den koning op den 13 dezer door dien raad gedaan, om te antwoorden op de aan Z. M. aangeboden adressen. Volgens het Handelsblad zou dit antwoord geweest zijn van den volgenden inhoud:

„Dat de invoering van een bisschoppelijk bestuur over het R. K. kerkgenootschap hier te lande, als een uitvloeisel der grondwettige kerkelijke vrijheid, geene goedkeuring of erkenning van Z. M. behoeft, noch op de belangen van andere kerkgenootschappen of van den staat invloed behoeft te hebben.

„Dat de koning waakt en zal waken, dat door die invoering niemands regten worden gekrenkt.

„Dat er alzoo, bij wederzijdsche eerbiediging van elks godsdienstige overtuiging, geen grond tot bekommering bestaat."

— Z. M. heeft, bij besluit van den 16 dezer, goedgevonden: 1. te benoemen, bij het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs, tot luitenant-kolonel, de majoors J. Muschart, S. J. G. van den Kerkhoff en F. van Heurn, allen van het korps, de laatstgemelde chef van het bureau der genie bij het departement van oorlog, in welke betrekking hij blijft gehandhaafd, wordende de eerstgemelde tevens benoemd tot kommandant van het bataillon mineurs eu sapeurs; tot majoor, de kapiteins 1ste klasse jhr. J. A. van Brienen van Ramerus, P. Noot en J. Carsten, allen van het korps; tot kapitein 3de klasse (naar ouderdom van rang) de 1ste luitenants G. F. van Limborch van der Meersch en A. C. G. de Veye, beiden van het korps; tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang) de 2de luitenants J. F. van Hanswyk, J. H. A. Crombout en O. baron van Wassenaar Catwijck, allen mede van het korps; en 2. den 1sten luitenant van het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs, J. A. Kool, die bij besluit van den 31 maart ll. voor den tijd van vier jaren op non-activiteit is gesteld, zonder bezwaar der schatkist, weder in zijnen rang en active dienst te herplaatsen.

— Bij koninklijk besluit van de zelfde dagteekening zijn de navolgende hoofd-officieren en kapitein van het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs, allen wegens langdurige dienst, op pensioen gesteld: de luitenants-kolonel E. J. Eekhout, S. F. Klynsma en C. R. van Lelyveld, allen op *f* 1500, en de kapitein J. J. Hennequin op *f* 1080 pensioen.

— Z. M. heeft de volgende beschikking genomen: De afdeelingen waterstaat en publieke werken, alsmede die voor de nationale nijverheid, zullen van het ministerie van binnenlandsche zaken worden gescheiden en een nieuw departement uitmaken, aan welks hoofd zou worden geplaatst de heer J. L. A. van der Kun, inspecteur van den waterstaat, thans belast met de algemeene dienst.

— De ministers van justitie, van financien en van de roomsch-katholijke eeredienst hebben bekend gemaakt, dat zij, voor zaken hunne departementen betreffende, audientie zullen verleenen, als: justitie, dingsdags; financien, donderdags, beide ten 12 ure, en roomsch-katholijke eeredienst, woensdag ten één ure.

— Naar men verneemt zullen, in gevolge daartoe op het departement van kolonien verstrekte magtiging, de in de overzeesche bezittingen tot kruiwagen-straf veroordeelde blanke militairen, met daartoe geschikte oorlogschepen, herwaarts worden overgevoerd, om hier te lande hunne straf te ondergaan.

STATEN-GENERAAL.

Vereenigde zitting der beide Kamers.

Donderdag middag hebben de beide kamers, onder voorzitting van den heer Philipse, eene vereenigde zitting gehouden, in welke voorlezing is gedaan van het koninklijk besluit, hetwelk aanleiding heeft gegeven tot deze zamenkomst, inhoudende, dat Z. M. goedgevonden heeft, de tegenwoordige zitting der kamers te doen sluiten, en wel, namens Z. M. door eene commissie, bestaande uit de ministers van binnenlandsche zaken en van oorlog.

De voorzitter benoemt eene commissie van acht leden, om de heeren ministers in- en uitgeleide te doen. Deze commissie bestaat uit de heeren van Lidt de Jeude, van Heiden Reinestein, van Sasse van Ysselt, Dommer, van Swinderen, Godefroi, de Villers de Pité en Poortman.

De ministers de zaal binnen getreden zijnde, plaatsen zich voor den troon, en Zijne Exc. de minister van binnenlandsche zaken zegt nagenoeg het volgende:

„Mijne Heeren! De koning is van oordeel, dat, in de tegenwoordige omstandigheden het belang van het rijk niet vordert, de vergadering van de beide kamers der staten-generaal langer bijeen te houden.

„Zonder te treden in eene vermelding der werkzaamheden, die u gedurende de zitting hebben bezig gehouden, is mij de aangename taak opgedragen, u namens den koning dank te zeggen voor hetgeen door u is verrigt tot welzijn van den staat.

„In naam des konings verklaar ik de vergadering der staten-generaal te zijn gesloten."

De ministers worden hierop door de commissie uitgeleide gedaan, en de vergadering gaat uit een.

Kerknieuws. — Uit het vroeger door ons medegedeeld drietal, is tot predikant bij de Herv. Gemeente te Gapinge beroepen, ds. Berghege, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Noordbrabant, wonende te Zutphen.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen 23 april.* In de kamer der lords heeft gisteren de tweede lezing plaats gehad van het wetsontwerp betreffende de geestelijke reserves in Canada.

— In de kamer der gemeenten zijn de voorstellen van den minister van financien, den heer Gladstone, betreffende de conversie, aangenomen met de aanzienlijke meerderheid van 59 stemmen.

— Eene petitie, onderteekend door drie honderd Israelieten van Manchester, is het lagerhuis aangeboden, behelzende het verzoek, dat het huis zich toch niet langer verzette tegen de toelating der Joden in het parlement; hetgeen wel het merkwaardigste in deze petitie is, is dat zij door den bisschop van Manchester zelven wordt ondersteund.

Duitschland. — *Weenen 20 april.* Te gelijk met de installatie van den nieuwen aartsbisschop van Weenen, verwacht men de uitvaardiging van twee hoogst gewigtige wetten, namelijk die op het huwelijk en op de viering van zon- en feestdagen. De thans hier vertoevende bisschoppen zullen ook de omstandigheden, waarin de Christenen in Turkye verkeeren, tot een onderwerp hunner beraadslaging maken.

— Het schijnt dat Oostenrijk geneigd is, in de oostersche kwestie, eerder tot de zijde van Engeland dan tot die van Rusland over te hellen, voor zoo verre dit geschieden kan zonder laatstgenoemde mogendheid al te zeer te kwetsen.

De alhier aanwezige turksche gezant Mustapha-Effendi legt veel diplomatieke bezoeken af, en heeft ook dezer dagen een lang onderhoud gehad met graaf Westmoreland, gezant van Engeland.

— De militaire commissie, aan welke de uitvoering van den sekwestratie-maatregel is opgedragen, beraamt thans met den minister van binnenlandsche zaken voorstellen betreffende de wijze, waarop met de in beslag genomen goederen door de regering zal worden gehandeld.

— Ten einde de steenbokken, die anderhalve eeuw geleden in de hooge berglanden van Oostenrijk te huis behoorden, doch sedert zijn uitgestorven, op nieuw aldaar aan te fokken, heeft de keizer bevolen, dat zeer veel levende steenbokken zullen worden aangeschaft, om in die landen te worden verdeeld en een nieuw ras dier dieren te doen ontstaan.

— 22 *April.* — Volgens de jongste tijdingen uit Konstantinopel hebben de onderhandelingen aldaar een gunstigen keer genomen, ten gevolge, naar men wil, van de bemoeijingen van lord Stratford Redcliffe, die daarin wordt bijgestaan door den heer Lacour.

Berlijn 22 april. De eerste kamer heeft zich gisteren met de behandeling van plaatselijke aangelegenheden bezig gehouden. De tweede kamer heeft het budget van het ministerie van binnenlandsche zaken met eenige wijzigingen aangenomen, en daarna over het wets-ontwerp op de wijziging van de wet op de drukpers beraadslaagd.

— De koning van Pruissen heeft niet alleen 16 kisten, bevattende schilderstukken en beeldhouwwerken, voor de tentoonstelling te Dublin bestemd, maar tevens bepaald, dat al de kosten van verzending ten laste van den staat zullen komen.

— Alexander von Humboldt zal medewerken aan de uitgave der werken zijns overledenen vriends Leopold von Buch.

— De oldenburgsche landdag heeft eene som van 18,000

thr. aangewezen voor den aanleg eener nieuwe haven aan de Noordzee, te Oldorf, nabij Varel.

— Te Bremen heeft de policie de handboogschutters-vereeniging ontbonden, omdat het bestuur der vereeniging heeft geweigerd 17 leden te roijeren, betrokken in de zaak van het Todtenbund, en wier geregtelijk onderzoek nog niet is afgeloopen.

Berlijn 23 *april*. De tweede kamer heeft het voornaamste artikel van het ontwerp van wet, waarbij het gouvernement het regt verkreeg de openbaarmaking van alle buitenlandsch gedrukte stukken, te verbieden, verworpen. Hierdoor kan het geheele ontwerp geacht worden te zijn verworpen.

Zwitserland. — *Freiburg* 22 *april*. Er is hier een opstand uitgebroken. Vier honderd gewapende boeren, met den kolonel Perier aan het hoofd, hebben eene poging gewaagd om de regering omver te werpen. Er heeft reeds een gevecht plaats gehad tusschen de insurgenten en de nationale garde, waarbij vooral de eersten veel volk verloren en de kolonel Perier gekwetst werd.

Spanje. — *Madrid* 19 *april*. De generaal Lara is benoemd tot kapitein-generaal en de heer Benavides tot gouverneur van Madrid.

Frankrijk. — *Parijs* 21 *april*. Aanstaanden maandag zal er groot bal op de Tuilerieën zijn. De uitnoodigingskaartjes, die, volgens gewoonte, voorzien zijn van de woorden „op bevel des keizers", zijn heden rondgedeeld aan de leden der drie groote staatsligchamen. Men zegt, dat dit bal het laatste van het saizoen zal wezen, doch daarentegen belooft het schitterend te zullen zijn.

— De ministeriele recepties zijn gisteren en eergisteren prachtig geweest. Men wil nog zoo veel mogelijk daarvan partij trekken, omdat men voelt, dat het uur nadert, waarop de afgevaardigden naar hunne haardsteden terug zullen keeren. De politiek echter is dood op deze recepties.

— Men spreekt van twee nieuwe groote ondernemingen: het aanleggen van badplaatsen bij de minerale bronnen van Vichy en de oprigting eener maatschappij voor de walvischvangst. Deze maatschappij zal een kapitaal van 7,500,000 francs behoeven, en stelt zich voor, tot bedoeld einde te Havre een groot aantal schepen uit te rusten. Onder de beschermers dier onderneming worden genoemd: de keizer, de keizerin, prins Napoleon, prinses Mathilde, de groot-referendaris van den senaat en admiraal Hugon, terwijl de markies d'Hautpoul en generaal Schram leden van den raad van toezigt zijn.

— Op den 14 augustus e. k., den verjaardag van den veldslag van Isly, zal te Périgueux het standbeeld voor den maarschalk Bugeaud worden onthuld.

— Men meldt, dat de bekende schrijfster George Sand (mevr. Dudevand) zich naar Engeland begeeft, om aldaar mevr. Beecher Stowe te ontmoeten.

— In den Moniteur wordt heden het besluit uitgevaardigd, betreffende de concessie van den spoorweg genaamd Chemin-de-fer du Grand-Central, aan eene compagnieschap, aan het hoofd waarvan zijn geplaatst de heeren de Morny, Masterman en andere aanzienlijke kapitalisten.

— 23 *April*. — Het wetgevend ligchaam hield heden eene openbare zitting. Het behandelde het ontwerp betrekkelijk de zoogenaamde raden van deskundigen. De discussien waren zeer levendig, uit hoofde er verschil van gevoelen bestond omtrent het verkiezen der presidenten en vice-presidenten. De staatsraad wilde, dat de verkiezing daarvan bij den keizer zoude berusten, met regt om buiten de leden te benoemen; de commissie uit het wetgevend ligchaam daarentegen wenschte alleen benoeming uit het midden van den raad. — De senaat hield eveneens eene vergadering, doch van alle belang ontbloot. — Het plan tot het overbrengen van de asch van Napoleon I naar St. Denis wordt druk besproken. Vooral de zuivere Napoleonisten zijn zeer daartegen ingenomen.

Beursberigt. — 3 pct. 80,25; 4½ pct. 103,50 fr.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN 22 april. Voor Antwerpen bestemd, is alhier ter reede gekomen: *Françoise Emile*, Raguet, van Havre, met koffij.

Voor Gent: *Flecha*, Seeuwen, van Londen, met stukgoederen; *Theodor*, de Vries, van Hamburg, met oliezaad; *Trewenner*, Nagel, van Sonderberg, met raapkoeken.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar zee gezeild: *Bertha*, Smart, naar Sheelds; *Wilhelmine*, Shoring, naar Gothenburg; *Helena*, Westhus; *Antonia*, Bolwin; *Reinhard*, Bolwin; *Godefridus*, Dreyer, en *Argo*, Lenger, alle vijf op avontuur; *Victorine Eugène*, Gallien, naar Sunderland, alle met ballast; *Emmanuel*, Woltman, naar Lubek; *Paul*, Ricordel, en *Grenadille*, Levallois, beide naar Hamburg; *Christian*, Norman, naar Leer, en *Elsina Catharina*, Scholten, naar Koppenhagen, alle vijf met stukgoederen; *Argo*, Thorsen, naar Tonsberg, met ballast; *Star*, Ramsay, naar Londen, en *Moraz*, Watson, naar Hull, beide met tarwe; *Johanna Jacoba*, Sap, naar Arbroath, met asch.

Ingezonden Stukken.

MIDDELBURG, den 23 april 1853.

Weldra is een jaar verloopen, sedert eene acte van vennootschap gepasseerd werd, tot het oprigten der *Maatschappij van verbeterde Meekrapbereiding in Zeeland.*

Zoo wel het doel, als de namen der personen, aan het hoofd dier onderneming geplaatst, bewogen mij om deel te nemen aan eene zaak, welke mij toescheen tot de belangrijkste voor Zeelands welvaart te behooren.

In de maand september ll. werd de eerste kolom der fabriek geplaatst, en, tot verbazing van ieder die het zag, stond in weinige maanden een gebouw daar, hetwelk in alle opzigten de bewondering wekt der deskundigen. Aan het genie van den voortreffelijken *Bleekrode* heeft men dat gewrocht van hedendaagsche architectuur te danken.

Men heeft wel eens gezegd, en herhaaldelijk gezegd, dat in onze provincie de zin voor industriële ondernemingen ontbrak; — maar, wat hiervan in het algemeen waar moge zijn, — de vestiging der maatschappij, schier uitsluitend aan Zeeuwsche kapitalen verschuldigd, heeft toch de overtuiging geleverd, dat het onder ons niet geheel aan mannen ontbreekt, die de industrie willen helpen bevorderen en schragen.

Meermalen echter heb ik het betreurd, dat van het oogenblik, waarop deze schoone onderneming werd ontworpen, niet weinigen gevonden werden, die, door welken geest dan ook gedreven, er zich op toeleggen om die onderneming te belasteren, en hunnen laster dan eens deden drukken op de onderneming zelve, dan weder op de personen, die aan haar hoofd geplaatst zijn.

Lang, en welligt *te lang*, vleide ik mij, dat de kwaadsprekendheid van menschen, *die bij het niet tot stand komen der onderneming belang hadden*, een einde zoude nemen. Nu echter, in stede van af te nemen, dat kwaad spreken zich van lieverlede uitbreidt en in kwaadaardigheid toeneemt, met het blijkbaar doel niet slechts om het vertrouwen bij de vennooten te schokken, maar ook om alle verdere deelneming zoo veel mogelijk tegen te gaan, acht ik mij verpligt, om mijne mede-vennooten bekend te stellen met de uitkomsten van een onderzoek, door mij omtrent een en ander, de fabrijk betreffende, gedaan. Ik zal daarbij al de verhalen laten rusten, waardoor men aan onze onderneming schade tracht toe te brengen, en welke eensdeels het menschelijk hart vernederen, anderdeels op de schoolbanken te huis behooren.

Betrekkelijk de verkregene uitkomsten van mijn onderzoek, dient in de eerste plaats *het gebouw* in aanmerking te komen.

De lokalen, bestemd om het droog- en maalstelsel in werking te brengen, met de daarbij behoorende magazijnen, zijn voltooid.

In de laatst gehoudene vergadering van den algemeenen raad, op 1 april ll., is *eenparig* besloten, om met het inrigten der fabriek voor *garancine* en *fleurs de garance* een aanvang te maken. Onverwijld is aan dit besluit gevolg gegeven en de werkzaamheden worden ijverig voortgezet.

Hierbij mag niet onopgemerkt worden gelaten, dat, gelijk ook mijnen mede-vennooten later blijken zal, de kosten der gezamenlijke gebouwen, tot die bij andere inrigtingen van dergelijken aard, in de *allergunstigste* verhouding staan zullen.

En wat nu, ten anderen, *de werkzaamheden* betreft: — de drooging der groene meede, volgens het nieuwe stelsel der heeren *Bleekrode* en *Verhagen*, is bereids beproefd geworden. Hiervan zijn aanvankelijk de voortreffelijkste uitkomsten verkregen. Aan de onvermoeide pogingen van onzen verdienstelijken hoofd-directeur *Verhagen* heeft men het te danken, dat *nu reeds* de verhouding tusschen de drooging in de oude meestoven en die in onze fabriek uiterst gewigtig is. In de bekende en verdienstelijke brochure van den heer *Ochtmans* staat, bladz. 30, dat men in de oude torens droogt, in eene tijdruimte van 48 uren, 1500 — 1600 nederlandsche ponden, terwijl in den droogtoren onzer fabriek, *in de helft van dien tijd*, 5000 — 6000 nederlandsche ponden gedroogd worden; dus 6 tot 8 maal meer.

Ook het gebruik der brandstof, waarvan de heer *Ochtmans*, bladz. 31, melding maakt, staat tot het gebruik daarvan in onzen toren in eene bevredigende verhouding, zoo dat *nu reeds* voor onze drooging 75 pct. van het, volgens den heer *Ochtmans* benoodigde, voldoende was. Ik behoef hier naauwelijks bij te voegen, dat die gunstige uitkomst, zonder stoomkracht verkregen, bij de latere aanwending daarvan aanmerkelijk zal toenemen. — Dit, voor wat het droogstelsel betreft.

Het maalstelsel is tot heden niet in werking, maar men hoopt er weldra mede gereed te zijn. Intusschen hebben de proeven, daarvan op eene vrij groote schaal genomen, almede aan de verwachting beantwoord. Die proeven hebben eene zoo gunstige uitkomst gehad, dat het daardoor verkregen poeder, volgens de uitspraak van een deskundige, met de *beste* poeders kon wedijveren.

Eindelijk zal de fabriek voor *garancine* en *fleurs de garance* tegen den aanstaanden zomer in werking komen, zoo dat met het najaar de geheele inrigting zal gedreven worden.

Zie daar de uitkomsten van mijn onderzoek, voor de aandeelhouders dezer schoone onderneming allezins verblijdend.

Dank zij derhalve het bestuur der maatschappij, voor de zorgen en inspanning aan eene zoo belangrijke zaak tot nu toe besteed; dank ook in het algemeen den algemeenen raad, die aan het wel slagen der onderneming zijne ijverige pogingen heeft aangewend. Het ligt voor de hand, dat bij een zoo veel omvattend werk, nu en dan verschil van gevoelen ontstaat; maar juist hierin ligt het bewijs, dat de belangen der deelgenooten ter harte worden genomen.

De algemeene raad schijnt het van zijn standpunt tot nog toe beneden zich te achten, om tegen den laster op te komen, welke zich voortdurend tegen onze maatschappij verheft. Wij eerbiedigen de redenen, welke hem daartoe brengen. Voor mij echter, als aandeelhouder, was het eene behoefte naar den stand van zaken een streng onderzoek te doen, tot geruststelling, zoo van mij zelven, als van die genen mijner mede-vennooten, die aan eene volledige kennis daarvan behoefte hebben. Zoo iemand hunner meenen mogt, dat ik dit eenvoudig verhaal óf opgesmukt heb óf daarbij in iets aan de waarheid heb te kort gedaan, hij vervoege zich bij den voorzitter van den algemeenen raad der maatschappij, bij wien hij, even als ik, welwillend zal worden ingelicht.

Een Vennoot der Maatschappij van verbeterde Meekrapbereiding in Zeeland.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.